

UCHWAŁA NR XLVI/402/2017
RADY MIASTA SULEJÓWEK
z dnia 23 listopada 2017 r.

w sprawie: uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Sulejówku na 2018 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875) oraz art.4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2016 r. poz. 487)¹ art.10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U.2017 r. poz. 783 z późn. zm.²), zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2015 poz. 1390), z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Z 2017 r. poz. 697 z późn. zm.³) oraz art. 4 ust.1ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r., poz. 1817 z późn.zm.⁴) uchwała się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok (zwany dalej Miejskim Programem), w tym zadania i sposób ich realizacji w brzmieniu załącznika nr 1 do uchwały.

§ 2. Koordynatorem Miejskiego Programu jest Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Sulejówek.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczy
Rady Miasta Sulejówek

Daniel Dąbrowski

---

1   Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2017 r, poz.60
2   Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2017 r, poz..60, poz. 1458
3   Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U, z 2017 r, poz. 60, poz.1292
4   Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2016 r, poz. 1948, z 2017 r.poz.60, poz.573, poz. 1909

**Uzasadnienie do projektu uchwały
w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok.**

Zgodnie z art. 4¹ ust 1 ustawy z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, w szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. (uchylony)
5. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
6. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
7. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Program ujmuje w ramy działania, określa problemy, cele i wskaźniki realizacji, jak również ściłą współpracę z instytucjami.

Z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz.1875) wynika, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Sulejówku na 2018 rok jest zasadne.

Załącznik Nr 1 do uchwały nr XLVI/402/2017
Rady Miasta Sulejówek z dnia 23 listopada 2017 r.

**MIEJSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2018**

Sulejówek

Spis treści

ROZDZIAŁ I	3
Wprowadzenie	3
Rozdział II	7
Ograniczanie dostępności alkoholu.	7
Problemy związane z bezpieczeństwem w mieście	7
Uzależnienia i przemoc w rodzinie w świetle badań społecznych	8
Młodzież, a alkohol i narkomania.....	10
Przemoc widziana oczami młodzieży (domowa i szkolna)	11
Rozdział III	14
Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulejówku, oraz instytucji zajmujących się terapią, profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.....	14
ROZDZIAŁ IV	21
Problemy i cele strategiczne.....	21
Rozdział V	28
Adresaci działań programu.....	28
Monitorowanie problemów uzależnień na terenie miasta Sulejówek i ewaluacja programu	28
Źródła finansowania programu.....	29
Realizatorzy programu	29

ROZDZIAŁ I

WPROWADZENIE

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Sulejówku jest zapisem działań, które są realizowane w ramach zadań własnych miasta, w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Dotyczą one alkoholizmu, narkomanii, przemocy w rodzinie i innych problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych.

Coroczne przyjmowanie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień, niezbędne jest dla realizacji określonych w nim celów wychodzących naprzeciw istotnym problemom społeczności lokalnej w obszarze profilaktyki uzależnień.

Podstawowym celem Programu jest zapobieganie powstawaniu nowych problemów, ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych osób uzależnionych, propagowanie zdrowego stylu życia bez używek, oraz promowanie postaw ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Rozmiar występujących problemów alkoholowych stanowi poważne zagrożenie dla społecznego i ekonomicznego funkcjonowania mieszkańców Miasta Sulejówek. Szczególną uwagę należy zwrócić na rosnący problem spożywania alkoholu przez coraz młodszych ludzi, dlatego ważnym elementem Programu są działania zmierzające do wyeliminowania picia alkoholu przez dzieci i młodzież. W tym celu konieczna jest kontynuacja nowoczesnych i rekomendowanych programów profilaktycznych oraz propagowanie zdrowego stylu życia.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 rok jest skierowany do wszystkich grup społecznych z terenu Sulejówka, borykających się z problemem alkoholowym, bądź zagrożonych prawdopodobieństwem jego wystąpienia. Określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania alkoholu.

Realizacja Programu od wielu lat opiera się na współpracy wielu instytucji i organizacji pozarządowych, uwzględniających w swych działaniach dobieranie specyficznych metod do rozwiązywania konkretnych problemów. Nadużywanie alkoholu ma wpływ na ubóstwo i wykluczenie społeczne, jego konsekwencje dotyczą nie tylko osób pijących, ale i członków ich rodzin. Poszerzenie się ubóstwa materialnego stanowi również czynnik ryzyka powstawania zaburzeń w relacjach rodzinnych, konfliktów, wywoływania zachowań agresywnych. Wiąże się z tym osłabienie funkcji opiekuńczo -

wychowawczej rodziny, co naraża w sposób szczególny dzieci i młodzież na poszukiwanie alternatywnych form aktywności często związanych ze spożywaniem alkoholu lub środków psychoaktywnych.

W dążeniu do eliminowania negatywnych skutków nadużywania alkoholu oraz używania środków psychoaktywnych zadania Programu ukierunkowane są głównie na działania profilaktyczno - edukacyjne, szczególnie skierowane do młodego pokolenia, ograniczenie dostępności do spożywania alkoholu, narkotyków itp., integrowanie osób uzależnionych od w/w środków oraz pomaganie w rozwiązywaniu ich problemów.

Profilaktykato podejmowanie działań, skierowanych do różnych grup, we współpracy z różnymi środowiskami i instytucjami, które mają na celu zapobieganie pojawieniu się lub rozwojowi zaburzeń, chorób lub innych niekorzystnych zjawisk społecznych. Działania profilaktyczne prowadzone są na trzech poziomach, w zależności od stopnia ryzyka.

Profilaktyka uniwersalna skierowana jest do wszystkich mieszkańców, bez względu na stopień ryzyka. Podejmowane działania skupiają się wokół zagadnień związanych z promocją zdrowego stylu życia, rozwijaniem postawy dbałości o zdrowie własne i innych ludzi, umiejętności dokonywania świadomych wyborów. To również rozwijanie postawy asertywności, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z emocjami w sytuacji przeżywania trudnych sytuacji życiowych. Profilaktyka uniwersalna ma na celu przeciwdziałanie pierwszym próbom podejmowania zachowań ryzykownych lub opóźnienie inicjacji.

Profilaktyka selektywna skierowana jest do mieszkańców z grupy zwiększonego ryzyka, czyli do osób, które w stopniu wyższym niż przeciętny są narażone na rozwój zaburzeń. Profilaktyka selektywna koncentruje się na zagrożonych grupach młodzieży, osobach, które cechuje wysoka ekspozycja na czynniki ryzyka. Celem jest tworzenie warunków, które umożliwiają wycofanie się z zachowań ryzykownych.

Profilaktyka wskazująca skierowana jest do grupy, w której rozwinęły się już symptomyzaburzeń, w tym związane z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych. Obejmuje ona działania interwencyjne i terapeutyczne, mające na celu zablokowanie pogłębiania się zaburzeń i zachowań destrukcyjnych oraz umożliwienie powrotu do prawidłowego funkcjonowania społecznego (resocjalizacja).

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii,

określają obowiązek organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożywania środków psychoaktywnych, a także wspierania przedsięwzięć temu służących. Ustawodawca określił kierunki polityki wobec problemów alkoholowych i narkotykowych, wskazał zadania z tego zakresu i ich źródła finansowania oraz podmioty odpowiedzialne za ich koordynację. Zadania te m.in. obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnienia od środków psychoaktywnych, pomocy psychospołecznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Miasta Sulejówek na rok 2018 obejmuje działania, zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w ustawach oraz odpowiadające realnym potrzebom gminy, uwzględnia wyniki badań z Diagnozy problemów uzależnień przeprowadzonej w 2014 roku w mieście Sulejówek, dotyczące alkoholizmu i narkomanii wśród młodzieży szkolnej oraz mieszkańców miasta.

Realizacja niniejszego Programu ma charakter ciągły i stanowi kontynuację działań podejmowanych w ostatnich latach przez Miasto Sulejówek na rzecz profilaktyki uzależnień oraz rozwiązywania problemów alkoholowych. Dlatego też niezmiennie pozostają : grupy docelowe, cele, planowane działania oraz kontrola realizacji Programu.

PODSTAWY PRAWNE I MERYTORYCZNE PROGRAMU

PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU:

- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016r., poz. 487 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1390).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2016 r., poz.1817).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017., poz 697 z późn.zm .).
- Ustawa z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1875)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r o przeciwdziałaniu narkomanii n (Dz.U.z 2017 r., poz.783 ze zm.)

PODSTAWY MERYTORYCZNE PROGRAMU:

- Narodowy Program Zdrowia na lata 2016-2020
- Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2016 –2020.
- Rekomendacje Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Rozdział II

Ograniczanie dostępności alkoholu.

Ograniczanie fizycznej dostępności alkoholu jest jednym z najskuteczniejszych narzędzi zmniejszania rozmiarów problemów alkoholowych. Ustawodawca wyposażył samorządy gminne w możliwość decydowania o skali dostępności fizycznej sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gmin z zaznaczeniem, że decyzje te powinny być dostosowane do potrzeb ograniczania dostępności alkoholu (art.12 ust. 4). Zgodnie z zapisami art. 12 ust. 1 i 2, rada gminy ustala w drodze uchwały dla terenu gminy liczbę punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz zasady usytuowania na terenie gminy miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych. Uchwała Nr XLI/314/2013 Rady Miasta Sulejówek z dnia 25 kwietnia 2013 r. reguluje powyższe kwestie. Na terenie Miasta Sulejówka ustalono 40 punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5 % alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 15 punktów przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży. Ponadto, punkty sprzedaży mogą znajdować się w odległości nie mniejszej niż 100 m od: granicy szkół, przedszkoli oraz innych placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych, obiektów sportowych, obiektów kultu religijnego, terenów i obiektów rekreacyjnych.

Tabela 1: Punkty sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Sulejówka w latach 2014-2017.

rok	Liczba punktów sprzedaży			liczba mieszkańców	liczba mieszkańców przypadająca na jeden punkt sprzedaży
	ogółem	sklepy	lokale gastronomiczne		
2014	42	34	8	18 864	449
2015	45	36	9	18 903	420
2016	44	35	9	18 900	429
do IX 2017	46	35	11	18 919	411

Źródło : Dane z Referatu Działalności Gospodarczych i Referatu Ewidencji Ludności Urzędu Miasta Sulejówek.

Na rok 2018 rekomenduje się utrzymanie dotychczasowego trendu i nie zwiększanie ilości punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Mieście Sulejówek.

Działania podejmowane przez Policję i Straż Miejską w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.

Przepisy prawne regulujące listę miejsc gdzie obowiązuje zakaz spożywania alkoholu, zapisane są w Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Pochodzi ona jeszcze z lat 80. i okraszona różnymi poprawkami funkcjonuje do dzisiaj. Artykuł 14 ust. 2a, na który najczęściej powołuje się Policja i Straż Miejska, zabrania

spożywania alkoholu „na ulicach, placach i w parkach, z wyjątkiem miejsc przeznaczonych do ich spożycia na miejscu”..

Z danych statystycznych otrzymanych od Straży Miejskiej w Sulejówku wynika, że w 2015 i 2016 roku ilość interwencji w związku z nadużywaniem alkoholu w miejscach publicznych wzrastała. Do czerwca 2017 roku widać natomiast tendencję spadkową.

Tabela 2 : Interwencje przeprowadzone przez Straż Miejską w Sulejówku związane z nadużywaniem alkoholu w latach 2015 - 2017

	2015	2016	do VI 2017
Mandaty karne kredytowane	29	32	18
Pouczenia w związku ze spożywaniem alkoholu w miejscu zabronionym przez ustawę	52	60	11
Interwencje łącznie	81	92	29

Źródło: Dane otrzymane ze Straży Miejskiej w Sulejówku.

Dominującą kategorią zarejestrowanych czynów karalnych przez Komisariat Policji w Sulejówku popełnionych pod wpływem alkoholu, było prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości. Wykres poniżej przedstawia skalę przestępstw i wykroczeń na terenie miasta, popełnionych pod wpływem alkoholu w latach 2014 – 2017.

Tabela 3. Przestępstwa oraz wykroczenia popełnione pod wpływem alkoholu w latach 2015-2017.

	2015	2016	do IX 2017
Prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	49	17	13
Prowadzenie pojazdów na drodze po użyciu alkoholu	13	3	2
Osoby doprowadzone do wytrzeźwienia	6	9	10
Podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	0	0	1

Źródło: Dane otrzymane z Komisariatu Policji w Sulejówku.

Uzależnienia i przemoc w rodzinie w świetle badań społecznych

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii został opracowany min na podstawie wyników Diagnozy problemu uzależnień w Sulejówku - alkoholizm i narkomania dotyczącej młodzieży szkolnej, oraz dorosłych mieszkańców miasta przeprowadzonej w 2014 r. Opracowanie celów głównych, szczegółowych i konkretnych działań Programu wynika z analizy problemów społecznych mieszkańców Sulejówka. Diagnoza obejmowała m.in. następujące zagadnienia:

- analiza danych statystycznych z instytucji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
- problemy społeczne w opinii mieszkańców Sulejówka,
- postawy wobec alkoholu dorosłych mieszkańców Sulejówka
- młodzież Sulejówka wobec problemów związanych z piciem alkoholu i narkotykami,
- zjawisko przemocy domowej i szkolnej oczami młodzieży.

Uzupełnieniem danych uzyskanych w badaniach są dane jakościowe, które są wynikiem rozmów i zgłaszanych problemów przez: nauczycieli, pedagogów i dyrektorów szkół, Członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przeciwdziałania przemocy.

Z analizy ankiet przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców miasta Sulejówek wnioskować można, że alkoholizm jest spostrzegany jako jedno z ważniejszych zagrożeń. Skala problemów alkoholowych w danym środowisku zależy w dużej mierze od poglądów, wiedzy, postaw i przekonań ludzi na temat konsumpcji alkoholu. Mieszkańcy miasta zapytani: Czy według nich występuje problem alkoholizmu na terenie miasta, odpowiadają następująco: *44% badanych twierdzi, że problem ten dotyka zbyt wielu osób, 38% uważa, że problem istnieje, ale nie jest większy niż gdzieś indziej, a 12 % sądzi, że są to raczej nieliczne przypadki.* Mieszkańcy miasta mieli również możliwość wypowiedzenia się na inne tematy związane z piciem alkoholu. Poniższa tabela przedstawia wyniki.

Tabela 4. Zjawiska picia alkoholu na terenie Sulejówka w opinii badanych mieszkańców.

Czy spotkał/a się Pan /i ze zjawiskiem na terenie Sulejówka:	Tak, wielokrotnie	Tak, kilka razy	Tak, raz	Nie
sprzedaży alkoholu osobom nieletnim	28%	20%	6%	46%
nietrzeźwości w miejscach publicznych	74%	16%	6%	4%
picia alkoholu przez kobiety w ciąży	16%	6%	16%	62%
nietrzeźwości kierowców	12%	14%	10%	64%

Źródło : Diagnoza problemów uzależnień w Sulejówku 2014. Alkoholizm i Narkomania.

Mieszkańcy miasta wypowiedzieli się na temat negatywnych zjawisk w Sulejówku związanych z piciem alkoholu. Polskie prawo zabrania sprzedaży i podawania napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim, co określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Mieszkańcy Sulejówka w badaniu ankietowym stwierdzili, że *wielokrotnie widzieli jak zostaje sprzedawany alkohol nieletnim (28%).* Przepisy ustawy

przewidują dwie sankcje w przypadku stwierdzenia złamania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim. Jedną z nich to sankcja administracyjno - prawna polegająca na cofnięciu zezwolenia na sprzedaż alkoholu w drodze administracyjnej. Druga jest uruchamiana na podstawie przepisów karnych i dotyczy orzeczenia kary za popełnione przestępstwo, tzn. sprzedaż alkoholu nieletnim.

Problem picia alkoholu przez kobiety w ciąży jest kontrowersyjny i budzący emocje, świadomość społeczeństwa odnośnie ryzyka spożywania alkoholu w ciąży wciąż wzrasta. Ankieterzy mieszkańcy oświadczyli, że *wielokrotnie (16%) byli świadkami picia alkoholu przez ciężarne.*

Konsekwencją nietrzeźwości za kółkiem wg. Kodeksu drogowego może być otrzymanie punktów karnych lub nawet zatrzymanie prawa jazdy. Z analizy odpowiedzi badanych respondentów wynika, że *12 % z nich spotkało się wielokrotnie z nietrzeźwością kierowców na drogach w Sulejówku, a 14 % kilka razy było świadkiem, że osoba pod wpływem alkoholu prowadziła pojazd.* Przestępstwo prowadzenia pojazdu mechanicznego pod wpływem jest przestępstwem wyłącznie umyślnym z możliwością popełnienia go w zamiarze bezpośrednim (sprawca chce popełnić przestępstwo i jest świadomy jego popełnienia) oraz ewentualnym (sprawca nie ma zamiaru popełnienia przestępstwa, ale przewiduje możliwość jego popełnienia i na to się godzi). Nie wolno zapominać, że prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu jest przestępstwem, bez względu na to czy spowoduje się wypadek czy też nie.

Picie alkoholu w miejscach publicznych powoduje zakłócenie porządku. *74% mieszkańców miasta Sulejówka było wielokrotnie świadkiem picia alkoholu „pod chmurką”,* takie zachowanie ma zły wpływ na wizerunek i bezpieczeństwo w mieście.

Młodzież, a alkohol i narkomania

W roku 2015 zrealizowana została w Polsce kolejna edycja badań ankietowych w ramach Europejskiego Programu Badań Szkolnych na Temat Alkoholu i Narkotyków – ESPAD, w trzecich klasach szkół gimnazjalnych oraz drugich klasach szkół ponadpodstawowych (grupa 15/16-latków oraz 17/18-latków) koordynowanych przez Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie na zlecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Z badań wynika, że wzrasta liczba młodych, którzy sięgają po napoje alkoholowe a maleje liczba abstynentów. Jednocześnie obniża się wiek inicjacji alkoholowej.

Z Diagnozy problemów uzależnień dotyczących alkoholizmu i narkomani wśród mieszkańców Sulejówka, uzyskano wiele informacji na temat picia alkoholu i używania środków odurzających przez młodzież, badania przeprowadzone zostały w trzech kategoriach wiekowych VI kl. szkoły podstawowej, III klasa gimnazjum, II klasa szkoły ponadgimnazjalnej, oto najistotniejsze problemy:

- 23% uczniów podstawówki, 77% gimnazjum, i 90% szkoły ponadgimnazjalnej przyznaje, że piło już alkohol,
- 51% uczniów gimnazjum i 72% młodzieży ponadgimnazjalnej, przyznają że w ciągu 30 ostatnich dni piło alkohol (30 dni uznano za wskaźnik częstego picia alkoholu),
- 42% gimnazjalistów i 73% młodzieży starszej oświadczyło, że zdarzyło się im upić alkoholem,
- 2/10 uczniów ankietowanych przyznało, że po raz pierwszy próbowało alkohol z rodzicami,
- 66% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej, 32% gimnazjalistów, 2% uczniów podstawówki samodzielnie kupiło alkohol na terenie Sulejówka,
- 2/10 uczniów gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej najczęściej spożywa alkohol w domu, 2% gimnazjalistów i 6% młodzieży starszej najczęściej pije w szkole,
- 25% młodzieży starszej, 12% gimnazjalistów i 1% uczniów szkoły podstawowej zażywało narkotyki,
- 53% wszystkich badanych twierdzi, że nie ma wystarczającej wiedzy o narkotykach,
- 50% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej i 2/3 gimnazjalistów miało kontakt z dilerem narkotyków,
- 10% - 13% wszystkich badanych uważa, że narkotyki najłatwiej jest kupić w szkole,
- 49% badanej młodzieży w Sulejówku uważa, że posiadanie narkotyków nie powinno być karane.

W Raporcie zostały porównane wyniki badań Diagnozy z terenu Sulejówka, z wynikami ogólnopolskimi ESPAD.

Przemoc widziana oczami młodzieży (domowa i szkolna)

Przeprowadzone w 2014 roku, na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, badania pokazują, że prawie 37% Polaków zna przypadki przemocy wobec kobiet, a 20% przemocy wobec mężczyzn. 24,7% respondentów doświadczyło co najmniej jednej z czterech

form przemocy (psychicznej, fizycznej, ekonomicznej, seksualnej)[www.mpips.gov.pl/przeciwdzialanie przemocy w rodzinie].

Istotnym czynnikiem ryzyka przemocy w rodzinie jest używanie alkoholu. Zależność pomiędzy stanem nietrzeźwości sprawcy a stosowaniem przez niego agresywnych zachowań podkreślają członkowie rodzin, w których dochodzi do przemocy. Ankietowane osoby dorosłe doznające przemocy w rodzinie stwierdziły, że najczęstszą okolicznością towarzyszącą przemocy jest alkohol (37,2% ofiar przemocy fizycznej, 28% ofiar przemocy psychicznej, 19,3% przemocy ekonomicznej i 37,5 % przemocy seksualnej). Ponadto z badań wynika, że przemocy fizycznej częściej doświadczają dzieci i młodzież, których rodzice nadużywają alkoholu (47%) niż dzieci i młodzież, których rodzice (opiekunowie) alkoholu nie nadużywają (29%). Powyższe dane jednoznacznie pokazują skalę problemu przemocy w rodzinie i wskazują na konieczność kontynuowania w środowiskach lokalnych przedsięwzięć służących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Podstawą do ich podejmowania są ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zgodnie z zapisami art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi „udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrona przed przemocą” jest zadaniem własnym gmin realizowanym w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. W związku z realizacją ww. zadania samorządy lokalne w 2014 roku na działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie przeznaczyły ok. 4,5% wszystkich środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, co należy uznać za niezwykle niską proporcję w stosunku do kwoty ogólnej. (źródło : Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2017 roku PARPA)

Diagnoza problemów uzależnień dotycząca alkoholizmu i narkomani wśród mieszkańców Sulejówka z 2014 r, zawiera opis pytań jakie zostały zadane młodzieży na temat przemocy.

Podsumowanie odpowiedzi uczniów to:

- *20% uczniów oświadczyło że w ich domu jest stosowana przemoc psychiczna (wyzwiska, poniżanie, groźby),*
- *7% - 8% badanych przyznała się do tego, że w ich domu stosowana jest przemoc fizyczna (policzkowanie, popychanie, szarpanie, bicie),*
- *Co 5 uczeń przyznaje się do tego, że jest karany w domu w sposób niebezpieczny powodujący ślady przemocy (urazy, zadrapania, siniaki),*

- *10% badanych uczniów twierdzi, że nie czuje się bezpiecznie w szkole,*
- *20% uczniów było chociaż raz zmuszanych w szkole przez rówieśników do robienia czegoś na co nie mieli ochoty,*
- *16% wszystkich badanych zostało chociaż raz pobita lub okradziona w szkole,*
- *4% uczniów szkoły podstawowej, 2% gimnazjalistów i 8% młodzieży ponadgimnazjalnej twierdzi, że jest narażona na codzienną przemoc w szkole wobec własnej osoby,*
- *48% badanych uważa, że do przemocy w szkole najczęściej dochodzi na przerwie, 33%, że po lekcjach, a 4% że przed lekcjami.*

Szczegółowy opis badania młodzieży pod kątem alkoholu, narkomanii oraz przemocy przedstawia raport z Diagnozy problemów uzależnień dotyczących alkoholizmu i narkomanii w Sulejówku z 2014 r.

Rozdział III

Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulejówku, oraz instytucji zajmujących się terapią, profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych

W składzie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych znajdują się osoby posiadające wymagane przeszkolenie w zakresie podstawowej wiedzy na temat problematyki alkoholowej, odpowiednio z wymaganiami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z Rekomendacjami PARPA reprezentują one środowiska działające na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Są to specjaliści bezpośrednio zaangażowani w realizację zadań stanowiących elementy Programu.

Do zadań MKRPA zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi należy:

- podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu przez osoby uzależnione od alkoholu,
- przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i wydawanie postanowień dotyczących zgodności ich lokalizacji z odnośnymi uchwałami Rady Miasta Sulejówek w związku z procedurą wydawania przez Burmistrza Sulejówka decyzji w sprawie zezwoleń na sprzedaż alkoholu oraz kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych,
- inicjowanie w środowisku lokalnym działań służących profilaktyce i rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
- prowadzenie lokalnej polityki wobec problemów alkoholowych poprzez aktywny udział w tworzeniu i opiniowaniu aktów prawnych dotyczących tego zagadnienia oraz inicjowaniu działań zwiększających efektywność przyjętego Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii,
- współuczestnictwo z MOPS w podejmowaniu procedur interwencyjnych w sprawach przemocy domowej oraz na rzecz dobra małoletnich dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy lub przemoc domowa, w ramach działającego w MOPS zespołu interdyscyplinarnego,
- popularyzacja nowoczesnej wiedzy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,

- opiniowanie wniosków dotyczących przyjmowania do wykonania szczegółowych zadań określonych w MPPiRPAiPN

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbywa posiedzenia i wykonuje swe czynności w oparciu o „Regulamin pracy MKRPA” przyjęty przez Komisję. Za wykonanie zadań związanych z zakresem działalności MKRPA, określonych w jej regulaminie, członkom komisji przysługuje wynagrodzenie na podstawie umowy zlecenia w wysokości odpowiadającej:

- 70 zł za posiedzenie dla członka komisji,
- 85 zł dla przewodniczącego,
- 105 zł za przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym związanym ze zobowiązaniem osoby uzależnionej do leczenia,
- 27 zł /godzinę za inne zadania wykonywane zgodnie z planem pracy komisji (prace administracyjne, korespondencja z instytucjami),
- 35zł/godzinę za kontrole punktów sprzedaży alkoholu.

Podstawę do wynagrodzenia dla członków MKRPA stanowią przedstawione przez członków komisji rachunki wraz z opisem wykonanych zadań, zaopiniowane przez Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii zaakceptowane przez Burmistrza Miasta Sulejówek.

Tabela 5. Realizacja zadań MKRPA w Sulejówku w latach 2014 - 2017.

	2014	2015	2016	do X 2017
rodzaj czynności				
Prowadzone sprawy	70	69	47	40
Sprawy skierowane do Sądu	15	17	10	11
Liczba wydanych opinii w sprawie wniosków na sprzedaż napojów alkoholowych	23	11	6	8
Kontrola sklepów i lokali gastronomicznych	20	17	18	16

Źródło: MKRPA w Sulejówku.

Punkty konsultacyjne pełnią ważną rolę w lokalnym systemie pomocy, jednak do ich zadań nie należy prowadzenie psychoterapii osób uzależnionych, która jest zbiorem świadczeń zdrowotnych, a te udzielane są wyłącznie przez podmioty prowadzące działalność leczniczą. Zatem punkty konsultacyjne nie są (i nie mogą być!) alternatywą czy konkurencją dla placówek leczenia uzależnień.

Obecnie oferta punktów konsultacyjnych stała się bardziej interdyscyplinarna, a ich zadaniem jest zdiagnozowanie problemów całej rodziny i zaplanowanie pomocy dla wszystkich jej członków (dorosłych i dzieci).

Rodziny borykające się z problemem uzależnień lub przemocy w rodzinie, mogą otrzymać wsparcie w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjny mieszczącym się w budynku SPZOZU Sulejówek ul. Armii Krajowej 21 w Sulejówku.

W Punkcie odbywają się zajęcia w formie grupy wsparcia i porad indywidualnych:

- dla osób uzależnionych,
- dla osób, u których istnieje ryzyko nawrotu alkoholizmu i zjawiska narkomanii
- dla współmałżonków i partnerów osób uzależnionych,
- konsultacje dla nastolatków uzależnionych od substancji psychoaktywnych i ich rodzin.

Punkt Informacyjno - Konsultacyjny działa w ramach następujących kategorii :

1. Rozpoznanie problemu zgłaszanego przez klienta.
2. Prowadzenie interwencji kryzysowej.
3. Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia od alkoholu, kierowanie do specjalistycznego leczenia.
4. Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia.
5. Udzielanie wsparcia osobom uzależnionym po zakończonym leczeniu odwykowym.
6. Udzielanie pomocy młodzieży upijającej się i ich rodzinom.
7. Prowadzenie konsultacji w zakresie wsparcia i pomocy dzieciom z rodzin z problemami alkoholowymi.
8. Rozpoznanie zjawiska przemocy, udzielanie konsultacji dla ofiar przemocy.
9. Motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjnym/terapii.
10. Prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.
11. Gromadzenie i przekazywanie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc specjalistycznej pomocy.

Tabela 6. Liczba osób oraz udzielonych im porad w PIK w latach 2015 – 2017.

lata Kategoria osób	Osoby			Porady		
	2015	2016	X 2017	2015	2016	X 2017
Osoby z problemem alkoholowym	148	151	138	728	652	645
Dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym (w tym współuzależnieni i DDA)	55	63	40	130	122	97
Ofiary przemocy w rodzinie	41	40	38	110	106	119
Sprawcy przemocy	23	31	30	133	140	128

Źródło: PIK w Sulejówku

W PIK w Sulejówku zatrudnionych jest czterech wykwalifikowanych specjalistów: pedagog specjalista o ukończeniu studium pomocy psychologicznej psychoterapii uzależnień, osoba posiadająca certyfikat specjalisty psychoterapii uzależnień nadany przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pedagog, instruktor terapii uzależnień, psycholog oraz psycholog w trakcie szkolenia do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień PARPA.

Od 2015 roku oferta PIK w Sulejówku została rozszerzona o porady prawne (raz w tygodniu po dwie godziny). Prawnik udziela konsultacji i porad prawnych osobom będącym w kryzysie, uzależnionym od alkoholu i innych środków odurzających, członkom rodzin osób uzależnionych, doświadczających przemocy oraz stosującym przemoc. Prawnik udziela informacji o treści obowiązujących przepisów z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, przeciwdziałania przemocy i innych, pomaga w pisaniu pism urzędowych oraz ich interpretacji. **W 2015 roku prawnik udzielił 182 porad, w 2016 roku 192 porad, a do października 2017 roku 159 porad**, w tym: zadłużenia i postępowania egzekucyjne, problemy lokalowe, spadki i dziedziczenie długów, sprawy rozwodowe, sprawy związane z alimentami, kontaktami i władzą rodzicielską, rozdzielnością majątkową związaną z alkoholizmem mężów i trwonieniem przez nich wspólnych oszczędności, a także, zaciąganiem przez nich długów.

W szerokim wachlarzu zadań realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejówku ma swoje miejsce również udzielanie pomocy osobom uzależnionym,

co reguluje art. 7 Ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku : "Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu: [...] alkoholizmu lub narkomanii[...]".

Aby jasno określić związane z tym zadania, trzeba rozpoznać potrzeby społeczne, które są w niewystarczającym stopniu zaspokajane przez inne instytucje zajmujące się rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Z kolei informacje o tych potrzebach docierają w wyniku zgłoszenia się klienta do pracownika socjalnego. Osoba z problemem alkoholowym w pomocy społecznej wymaga równoczesnego podejmowania wobec niej wielu działań zmierzających do rozwiązania jej problemów, m.in. zdrowotnych, bezrobocia, bezdomności, ubóstwa, deficytów umiejętności życiowych, uzależnienia lub współuzależnienia.

W 2015 roku MOPS z uwagi na występowanie problemu alkoholowego udzielił pomocy 55 osobom , w 2016 roku 56 osobom, a do IX 2017 53 osobom. Ilość rodzin zgłaszających się po pomoc, w których występuje problem alkoholowy jest znacznie większa, szacuje się, że w MOPS w Sulejówku rocznie **udzielana jest pomoc ok. 120 rodzinom w których występuje problem alkoholowy.**

Zespół Interdyscyplinary to grupa specjalistów podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy osobom lub całym rodzinom znajdującym się w kryzysie i dotkniętym problemem przemocy. Działania te skierowane są na rozwiązanie konkretnego problemu. Celem głównym zespołu interdyscyplinarnego jest efektywna współpraca instytucji i organizacji na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie, poprzez:

- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie,
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie

Zespół Interdyscyplinary Miasta Sulejówek w 2015 roku prowadził 36 procedur Niebieskich Kart , w 2016 roku 24 procedury, a w ciągu pierwszych trzech kwartałów 2017 rok przeprowadził 20 procedur NK.

Zasoby osobowe i instytucjonalne działające na terenie Sulejówka w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii i przemocy.

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulejówku
- Punkt Informacyjno - Konsultacyjny w Sulejówku
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulejówku
- Komisariat Policji w Sulejówku
- Straż Miejska w Sulejówku
- Świetlice Środowiskowe w Sulejówku
- Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Sulejówku
- Placówki oświatowe w Sulejówku
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Sulejówku
- Organizacje pozarządowe oraz parafie na terenie Miasta Sulejówek .

Działalność profilaktyczna

Bardzo poważne zagrożenia i szkody wynikające z powtarzającego się picia alkoholu przez młodzież, a nawet dzieci może poważnie uszkodzić ich życie i procesy rozwojowe powodując zaburzenia rozwoju emocjonalnego, zaburzając zdolność uczenia się , prowadząc do zmian osobowości, zwiększając ryzyko wypadków, zachorowań i śmierci. Najczęstszymi uwarunkowaniami uzależnień są zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, brak więzi z rodzicami. Uczestnictwo w subkulturze alkoholowej wiąże się z kryzysem poczucia tożsamości bądź załamaniem systemu wartości. Alkoholizm staje się ucieczką od frustracji trudnych emocji, poszukiwaniem nowych doznań.

Obserwowany w ostatnich latach wzrost patologii we wszystkich obszarach życia człowieka wymusza podejmowanie działań, które osobom zdrowym pozwalają podtrzymać funkcjonalność, osobom z pierwszymi przejawami trudności pomogą obronić się przed rozwojem dysfunkcji i powrócić do zdrowia, a osobom z rozwiniętą patologią stworzyć możliwości poddania się terapii i rehabilitacji. Nowoczesna profilaktyka zaburzeń rozwoju, uzależnień i patologii społecznych wśród dzieci i młodzieży to zespół działań chroniących przez promowanie zdrowia oraz eliminowanie czynników ryzyka.

Istotną rolę w rozwiązywaniu problemów alkoholowych odgrywa działalność profilaktyczna. W ramach MPPiRPAiPN jest realizowane wiele przedsięwzięć profilaktycznych kierowanych zarówno do dzieci i młodzieży, jak i dorosłych mieszkańców miasta. W ostatnim czasie na

terenie Miasta Sulejówek były to m.in.:

- zajęcia dla dzieci i młodzieży w 4 funkcjonujących w mieście placówkach wsparcia dziennego (rocznie uczęszcza do nich ok. 100 dzieci), których działalność ukierunkowana jest na rozwój wychowanków, a w szczególności na prowadzenie profilaktyki uzależnień, poszerzanie zainteresowań i uzdolnień poprzez zajęcia artystyczno - manualne, promowanie zdrowia i rozwój fizyczny poprzez zajęcia sportowo-ruchowe oraz gry zespołowe, dożywanie oraz przeciwdziałanie przestępczości nieletnich,
- finansowanie zajęć, warsztatów oraz rekomendowanych przez PARPA programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży na poziomie profilaktyki uniwersalnej w szkołach z terenu Sulejówka minn: „Archipelag Skarbów”, „Fantastyczne Możliwości”, „Wolni od Przemocy” Kompas Rozwoju, program profilaktyczny „Debata”, w tym prowadzenie pogadanek dla rodziców i wychowawców,
- organizacja wyjazdowych form wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologiami społecznymi (z problemem alkoholowym) samorząd miasta w ramach otwartych konkursów ofert zleca realizację zadań publicznych organizacjom pozarządowym,
- propagowanie wśród dzieci i młodzieży i innych osób, aktywnych form spędzania czasu wolnego poprzez organizację i prowadzenie imprez i zajęć sportowych, kulturalnych z promowaniem miejskiego programu profilaktyki,
- podejmowanie przedsięwzięć i inicjatyw poświęconych problematyce uzależnień i przemocy w rodzinie, w tym organizacja pikników rodzinnych pt:” Gdy bezpiecznie jest wokoło wszyscy bawią się wesoło”, „ Sport-Zdrowie-Rozrywka” , oraz konkursów profilaktycznych pod hasłem: „Alkohol i używki – wróg czy przyjaciel?”
- wspieranie edukacji publicznej poprzez przekazywanie placówkom oświatowym, organizacjom pozarządowym, placówkom ochrony zdrowia, i jednostkom pomocowym informacji na temat dostępnej oferty pomocy w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie,
- zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień i przemocy w rodzinie,
- szkolenie sprzedawców w zakresie zasad sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

ROZDZIAŁ IV

PROBLEMY I CELE STRATEGICZNE

Problemy, cele główne, cele szczegółowe i działania Programu

PROBLEM I SZKODY SPOŁECZNE I ZDROWOTNE WYNIKAJĄCE ZE SPOŻYWANIA ALKOHOLU I SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

Cel strategiczny - Ograniczenie szkód społecznych i zdrowotnych wynikających ze spożywania alkoholu i substancji psychoaktywnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE	PLANOWANE DZIAŁANIA	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
<p>1. Zwiększanie świadomości społecznej w zakresie problematyki związanej z używaniem alkoholu i substancji psychoaktywnych.</p>	<p>1. Prowadzenie edukacji publicznej na temat działania alkoholu i substancji psychoaktywnych na organizm człowieka i ryzyka szkód wynikających z różnych wzorów picia.</p> <p>2. Promowanie zdrowego stylu życia i działań profilaktycznych Programu min. poprzez udział w kampaniach, festynach, imprezach dla mieszkańców Sulejówka zwłaszcza dla dzieci i młodzieży.</p> <p>3. Prowadzenie działalności informacyjnej o miejscach i instytucjach zajmujących się niesieniem pomocy osobom będącym w kryzysie (ulotki, ogłoszenia na tablicach ogłoszeń, na stronie internetowej).</p> <p>4. Zakup potrzebnych materiałów informacyjnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pełnomocnik ds. profilaktyki - PIK - MKRPA - Zespół Interdyscyplinarny - Kościół 	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba akcji informacyjnych (ulotki informacyjne, plakaty, ogłoszenia) - liczba kampanii, liczba imprez - Liczba materiałów informacyjnych - Wydatki związane z działaniami 1-3
<p>2. Zwiększanie wiedzy społeczeństwa na temat możliwości przeciwdziałania zjawisku wynikającego ze spożywania alkoholu, sposobów reagowania i uzyskania pomocy, oraz wzmacnianie postaw abstynenckich.</p>	<p>1. Finansowanie Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego.</p> <p>2. Finansowanie działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.</p> <p>3. Upowszechnianie informacji na temat bazy pomocowej dla osób uzależnionych od alkoholu/ pijących szkodliwie oraz kompetencji służb społecznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Pełnomocnik ds. profilaktyki - MKRPA - PIK - MOPS - Zespół Interdyscyplinarny - Kościół i inne związki wyznaniowe 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób zgłaszających się do PIK. 2. Liczba udzielonych porad indywidualnych i grupowych. 3. Liczba szkoleń w których uczestniczyli członkowie MKRPA i liczba osób uczestniczących. 4. Liczba złożonych wniosków do MKRPA w sprawie nałożenia obowiązku leczenia odwykowego. 5. Liczba osób zmotywowanych do leczenia odwykowego. 6. Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim o nałożenie obowiązku leczenia odwykowego. 7. Ilość wydanych upowszechnionych materiałów edukacyjnych na temat bazy pomocowej oraz kompetencji służb w tym zakresie. 8. Wydatki związane z działaniami (1-3).

<p>3. Ograniczanie zjawiska naruszanie prawa związanego ze spożywaniem alkoholu, w tym prowadzenie pojazdów pod wpływem alkoholu, zakłócania porządku publicznego, sprzedaży alkoholu nieletnim.</p>	<p>1. Podejmowanie działań edukacyjnych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz przestrzegania prawa w zakresie niespożywania alkoholu w miejscach publicznych np. artykuły w lokalnej prasie, ulotki informacyjne, współpraca ze szkołami nauki jazdy.</p> <p>2. Współpraca z KP w Sulejówku, oraz Strażą Miejską w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców.</p> <p>3. Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych.</p> <p>4. Prowadzenie systematycznych kontroli wszystkich punktów sprzedaży napojów alkoholowych.</p> <p>5. Cofanie zezwolenia na handel napojami alkoholowymi w przypadku stwierdzenia sprzedaży napojów alkoholowych osobom, których zachowanie wskazuje, że znajdują się w stanie nietrzeźwości, osobom do lat 18, a także na kredyt, lub pod zastaw.</p> <p>6. W przypadku złamania zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, podejmowanie interwencji i występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego. Przewodniczący lub zastępca przewodniczącego Komisji.</p> <p>7. Opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu ubiegającego się oraz liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta Sulejówka.</p> <p>8. Zakup potrzebnych materiałów informacyjnych.</p>	<p>- Pełnomocnik ds. profilaktyki - MKRPA - KP - Straż Miejska</p>	<p>1. Liczba działań podejmowanych wspólnie z KP i Strażą Miejską w Sulejówku w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, oraz w miejscach publicznych.</p> <p>2. Liczba i rodzaj działań edukacyjnych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, oraz przestrzegania prawa w zakresie niespożywania alkoholu w miejscach publicznych.</p> <p>3. Liczba podjętych działań kontrolnych.</p> <p>4. Liczba cofniętych zezwoleń.</p> <p>5. Liczba osób zatrzymanych prowadzących pojazdy pod wpływem alkoholu.</p> <p>6. Liczba osób naruszających prawo w zakresie naruszania porządku publicznego.</p> <p>7. Liczba osób uczestniczących w szkoleniach.</p> <p>8. Wydatki poniesione w związku z działaniami (1-8).</p>
<p>4. Ograniczanie fizycznej dostępności alkoholu.</p>	<p>Nie zwiększanie ustalonej liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta Sulejówka, które zawierają powyżej 4,5%alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu oraz poza miejscem sprzedaży.</p>		<p>1. Liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych.</p>

PROBLEM II PROBLEMY RODZINNE ZWIĄZANE Z AKLOHOLEM, W TYM ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE.

Cel strategiczny – Ograniczanie problemów rodzinnych związanych z alkoholem w tym zjawiska przemocy w rodzinie.

CELE SZCZEGÓLOWE	PLANOWANE DZIAŁANIA	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
1. Zwiększanie świadomości, dostępności oraz jakości oferowanej pomocy dla osób współuzależnionych, DDA, osób doświadczających przemoc w związku z problemem alkoholowym oraz osób, które pod wpływem alkoholu stosują przemoc wobec innych.	1. Prowadzenie edukacji społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie (kampanie informacyjne, ulotki, ogłoszenia na tablicach informacyjnych, stronie internetowej). 2. Upowszechnianie informacji na temat prowadzonych na terenie Miasta Sulejówka oddziaływań kierowanych do osób pijących szkodliwie/uzależnionych od alkoholu, lub doświadczających przemocy w rodzinie oraz sprawców przemocy.	- Pełnomocnik ds. profilaktyki	1. Rodzaj działań edukacyjnych i liczba odbiorców. 2. Liczba informacji : ulotek, broszur, ogłoszeń, na temat oferty pomocowej dla osób uzależnionych od alkoholu lub współuzależnionych, oraz doświadczających przemocy w rodzinie i sprawców przemocy. 3. Liczba wydatków na zadanie (1-2)
2. Prowadzenie poradnictwa oraz udzielanie wsparcia dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe i zjawisko przemocy w rodzinie.	1. Finansowanie działalności Punktu Informacyjno -Konsultacyjnego. 2. Finansowanie działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. 3. Prowadzenie rozmów z osobami nadużywającymi alkoholu oraz ich bliskimi przez członków MKRPA, Pracowników Socjalnych MOPS-u w Sulejówku, oraz pracowników PIK, jak również kierowanie do innych osób zajmujących się pomocą psychospołeczna i prawna. 4. Prowadzenie indywidualnych konsultacji dla osób współuzależnionych, DDA oraz doświadczających przemocy w rodzinie. 5. Współdziałanie MKRPA i MOPS z placówkami oświaty Komisariatem Policji Strażą Miejską w Sulejówku w związku z interwencjami domowymi i zjawiskami przemocy. 6. Stosowanie procedury Niebieskiej Karty przez służby społeczne w Sulejówku. 7. Wspieranie pracy Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego rozpatrującego indywidualne przypadki przemocy i niedostosowania społecznego dzieci. 8. Finansowanie /dofinansowanie szkoleń dla osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie i rozwiązywania problemów alkoholowych.	- Pełnomocnik ds. profilaktyki - MKRPA - PIK - MOPS - Komisariat Policji - Straż Miejska - Zespół Interdyscyplinarny	1. Liczba udzielonych porad indywidualnych dla ofiar przemocy. 2. Liczba udzielonych porad dla osób uzależnionych od alkoholu, i współuzależnionych, DDA. 3. Liczba Niebieskich Kart założonych przez służby społeczne. 4. Liczba zorganizowanych szkoleń. 5. Liczba osób/grup zawodowych uczestniczących w szkoleniach. 6. Wydatki poniesione w związku z działaniami(1-7)

<p>3. Udzielanie pomocy prawnej zmierzającej do ochrony przed następstwami nadużywania alkoholu przez bliska osobę.</p>	<p>1. Finansowanie dyżuru prawnika w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym w rodzinie, oraz ofiar przemocy w rodzinie.</p>	<p>- Pełnomocnik ds. profilaktyki - PIK</p>	<p>1. Liczba konsultacji udzielonych przez prawnika. 2. Liczba osób korzystających z porady prawnej. 3. Wydatki poniesione w związku z działaniem 1.</p>
<p>4. Zwiększanie dostępności pomocy dzieciom z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą.</p>	<p>1. Finansowanie placówek wsparcia dziennego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w tym dożywianie dzieci. 2. Dofinansowanie wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. 3. Organizowanie warsztatów/ programów, pogadarek, dla rodziców dzieci uczęszczających do świetlic w celu podniesienia ich kompetencji. 4. Upowszechnianie informacji na temat możliwości uczęszczania na zajęcia w PIK dla dzieci /młodzieży zagrożonej problemem alkoholowym. 5. Dofinansowanie kursów/szkoleń w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym. 6. Zakup potrzebnych materiałów artykułów, do pracy z dziećmi w PIK.</p>	<p>- Pełnomocnik ds. profilaktyki - MKRPA - PIK</p>	<p>1. Liczba dzieci uczęszczających na zajęcia w świetlicach. 2. Liczba środowiskowych świetlic opiekuńczo –wychowawczych. 3. Liczba dzieci z rodzin z problemem alkoholowym uczestniczących w wypoczynku letnim. 4. Liczba przeprowadzonych warsztatów/zajęć /pogadarek, dla rodziców dzieci uczęszczających na zajęcia. 5. Liczba osób uczestnicząca w warsztatach. 6. Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach z terapeutą w PIK 8. Liczba zorganizowanych szkoleń/kursów 9. Liczba osób biorących udział w szkoleniach/kursach. . 10. Wydatki poniesione w związku z realizacją działań (1-6)</p>

PROBLEM III NIEDOSTATECZNA WIEDZA I BRAK UMIEJETNOSCI KORZYSTANIA Z POMOCY TERAPEUTYCZNEJ OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOLU(PIJACYCH SZKODLIWIE)

Cel strategiczny - Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób mających problemy związane z używaniem alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, zwłaszcza dla osób uzależnionych.

CELE SZCZEGÓŁOWE	PLANOWANE DZIAŁANIA	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
1. Udzielanie wsparcia edukacyjnego, emocjonalnego, prawnego dla osób z problemem alkoholowym (upijającym się szkodliwie)	1. Finansowanie działalności Punktu Informacyjno -Konsultacyjnego, prowadzenie porad indywidualnych. 2. Finansowanie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych 3. Praca socjalna Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej 4. Udzielanie porad i informacji osobom z problemem alkoholowym w zakresie możliwości korzystania z miejsc leczenia odwykowego. 5. Kierowanie na badania przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. 6. Opłacanie kosztów opinii biegłych (psychologu i psychiatry) orzekających o przedmiocie uzależnienia od alkoholu i opłacanie kosztów sądowych – opłaty stałej dotyczącej osób uzależnionych z terenu Sulejówka wobec których Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych kieruje wnioski do Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu. 7. Finansowanie/dofinansowanie szkoleń dla członków MKRPA i terapeutów PIK 8 Zakup materiałów i sprzętu niezbędnego do realizacji działań PIK i MKRPA.	- PIK - MOPS - MKRPA - Pełnomocnik ds. profilaktyki	1. Liczba osób uczestniczących w terapii indywidualnej 2. Liczba osób uczestnicząca w grupie wsparcia dla osób uzależnionych od alkohol. 3. Liczba osób z problemem alkoholowym korzystających ze wsparcia MOPS 4. Liczba porad i udzielonych informacji na temat miejsc leczenia odwykowego. 5. Liczba konsultacji indywidualnych dla osób uzależnionych od alkoholu/pijących ryzykownie. 6. Liczba wysłanych wniosków o zobowiązanie do poddania się leczeniu odwykowemu. 7. Liczba szkoleń dla członków MKRPA i terapeutów PIK 8. Wydatki poniesione na zadania szczegółowe (1-8)
2. Motywowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego.	1. Finansowanie działalności Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego 2. Prowadzenie działań motywacyjnych w stosunku do osób uzależnionych od alkoholu, w celu podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego. 3. Udzielanie porad i informacji dla osób z problemem alkoholowym zakresie możliwości korzystania z miejsc leczenia odwykowego, pomoc w znalezieniu odpowiedniego miejsca i terminu.	- PIK - MKRPA - MOPS	1. Liczba konsultacji motywujących do podjęcia leczenia. 2. Liczba informacji udzielonych na temat placówek leczenia odwykowego. 3. Wydatki poniesione na działania (1-3)
3. Udzielanie wsparcia dla osób po zakończonej terapii.	1. Prowadzenie grupy wsparcia w Punkcie Informacyjno -Konsultacyjnym.	- PIK	1. Liczba spotkań w ramach grupy wsparcia. 2. Liczba spotkań terapeutyczno -

	2. Indywidualne wsparcie psychologiczno – terapeutyczne osób po zakończonej terapii. 3. Współpraca z osobami współuzależnionymi wzmocnienie sfery psychicznej i udzielanie porad i wskazówek jak funkcjonować z osobą będącą po terapii alkoholowej.		wspierających. 3. Liczba udzielonych porad. 4. Wydatki poniesione na działania (1-3)
--	---	--	--

PROBLEM III ZJAWISKO PICIA ALKOHOLU I URZYWANIA SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH PRZEZ DZIECI I MŁODZIEŻ

Cel strategiczny- Ograniczenia picia alkoholu i używania substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież.

CELE SZCZEGÓŁOWE	PROPONOWANE DZIAŁANIA	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
1. Ograniczenie dostępności alkoholu i innych środków psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży, w tym zmiana i wzmocnienie zasad społecznych oraz postaw osób dorosłych sprzeciwiających się picciu alkoholu przez dzieci o młodzież	1. Prowadzenie działalności edukacyjno - informacyjnej o miejscach i instytucjach zajmujących się niesieniem pomocy osobom będącym w kryzysie (ulotki, broszury, ogłoszenia na stronie internetowej i tablicach ogłoszeń) 2. Prowadzenie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych na temat postaw i egzekwowania prawa wobec nieletnich chcących kupić alkohol. 3. Zakup potrzebnych materiałów.	- Pełnomocnik ds. profilaktyki - PIK - MKRPA - MOPS - Szkoły	1. Liczba prowadzonych działań edukacyjnych. 2. Liczba odbiorców działań edukacyjnych. 3. Liczba materiałów edukacyjnych . 4. Liczba przeprowadzonych szkoleń dla sprzedawców alkoholowych . 5. Wydatki poniesione na działania (1-3).
2. Zwiększanie kompetencji wychowawczych i zawodowych pracowników oświaty w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.	1. Organizowanie i finansowanie szkoleń i seminariów dla pracowników oświaty oraz osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w tym alkoholizmu.	- Pełnomocnik ds. profilaktyki - Szkoły	1. Liczba zorganizowanych szkoleń. 2. Liczba osób biorących udział w szkoleniu. 3. Wydatki poniesione na działanie (1).
3. Edukacja rodziców w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz zwiększanie ich kompetencji wychowawczych.	1. Organizowanie szkoleń i pogadanek dla rodziców na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień w tym alkoholizmu. 2. Udział w szkoleniach dla rodziców dzieci z problemami wychowawczymi w tym narażonymi na uzależnienia. 3. Udzielania informacji dotyczących miejsc gdzie szukać pomocy dla dziecka biorącego środki psychoaktywne oraz pijącego alkohol, rozwijanie umiejętności rozmawiania z dzieckiem . 4. Udzielania wsparcia psychologicznego oraz instruowanie jak postępować z dzieckiem które sięga po alkohol. 5. Zakup potrzebnych materiałów.	- Pełnomocnik ds. profilaktyki - Szkoły - PIK - MOPS - PPP	1. Liczba zorganizowanych szkoleń i pogadanek. 2. Liczba osób biorących udział w pogadankach. 3. Liczba udzielonych informacji. 4. Liczba udzielonych porad. 5. Wydatki poniesione na działania (1-5).
4. Edukacja dzieci młodzieży, zwiększanie skuteczności nowoczesnej profilaktyki zintegrowanej.	1. Realizacja działań profilaktycznych na wniosek dyrektorów szkół w obszarze profilaktyki uniwersalnej, kierowanych do dzieci i młodzieży.	- Pełnomocnik ds. profilaktyki - Szkoły	1. Liczba realizowanych programów profilaktyki zintegrowanej. 2. Liczba odbiorców programów .

	<p>2. Realizacja programów profilaktycznych w zakresie profilaktyki selektywnej i wskazującej, w stosunku do grup wysokiego ryzyka oraz młodych ludzi eksperymentujących z alkoholem i środkami psychoaktywnymi.</p> <p>3. Zwiększanie skuteczności profilaktyki, poprzez realizację i finansowanie rekomendowanych nowoczesnych programów profilaktyki zintegrowanej.</p> <p>4. Doskonalenie metod i form oddziaływań profilaktycznych przez pracowników oświaty oraz stosowanie skutecznych strategii profilaktycznych.</p> <p>5. Monitorowanie działań profilaktycznych.</p>	<p>- PPP - realizatorzy rekomendowanych programów profilaktycznych przez PARPA i KBdsPN</p>	<p>3. Liczba pracowników oświaty, realizujących działań profilaktyczne.</p> <p>4. Liczba zrealizowanych działań monitorujących.</p> <p>5. Wydatki poniesione na działania (1-5).</p>
<p>5. Zmniejszanie liczby młodzieży pijącej alkohol, upijającej się oraz zażywającej środki odurzające w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obniżanie wieku inicjacji alkoholowej • Zmniejszanie ilości sprzedaży alkoholu nieletnim • Zwiększanie świadomości młodzieży w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu • Wzmocnienie umiejętności kształtujących u młodego człowieka postawy abstynenckie • Poprawienie funkcjonowania zasad w szkole dotyczących interwencji wobec ucznia będącego pod wpływem alkoholu na terenie szkoły. 	<p>1. Realizacja działań profilaktycznych w szkołach w obszarze profilaktyki uniwersalnej.</p> <p>2. Wdrażanie i upowszechnianie rekomendowanych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży.</p> <p>3. Prowadzenie warsztatów i pogadanek profilaktycznych kształtujących u młodego człowieka postawy abstynenckie.</p> <p>3. Prowadzenie szkoleń dotyczących interwencji wobec uczniów będących pod wpływem alkoholu na terenie szkoły.</p> <p>4. Prowadzenie systematycznych kontroli punktów sprzedaży alkoholu.</p> <p>5. Finansowanie placówek wsparcia dziennego, świetlic opiekuńczo wychowawczych przeznaczonych dla dzieci z grup szczególnego ryzyka, w tym dzieci z rodzin alkoholowych.</p> <p>6. Wspieranie zajęć i programów profilaktycznych realizowanych przez terapeutów w PIK w zakresie organizacji czasu wolnego, będących alternatywa wobec używek.</p> <p>7. Zakup potrzebnych materiałów.</p>	<p>-Pełnomocnik ds. profilaktyki - Szkoły - realizatorzy programów profilaktycznych. -PIK</p>	<p>1. Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych.</p> <p>2. Liczba odbiorców programów.</p> <p>3. Liczba warsztatów i pogadanek profilaktycznych.</p> <p>4. Ilość skontrolowanych punktów sprzedaży alkoholu.</p> <p>5. Ilość zrealizowanych konkursów</p> <p>6. Ilość osób biorących udział w konkursach.</p> <p>7. Ilość placówek wsparcia dziennego</p> <p>8. Ilość dzieci korzystających z pomocy placówek.</p> <p>9. Ilość zajęć prowadzonych w PIK.</p> <p>10. Liczba dzieci i młodzieży korzystającej z zajęć w PIK.</p> <p>1. Środki poniesione na działania (1-8).</p>

Rozdział V

ADRESACI DZIAŁAŃ PROGRAMU

Program adresowany jest głównie do:

- dzieci, młodzieży i ich rodziców,
- kadry pedagogicznej szkół, wychowawców przedszkoli, pedagogów, psychologów,
- osób uzależnionych/pijących szkodliwie i ryzykownie oraz ich rodzin
- osób doświadczających przemocy domowej oraz sprawców przemocy
- pozostałej społeczności lokalnej
- pracowników organizacji pozarządowych,
- pracowników lokalnych instytucji działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy.

MONITOROWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ NA TERENIE MIASTA SULEJÓWEK I EWALUACJA PROGRAMU

Bieżące monitorowanie sytuacji w zakresie uzależnień od alkoholu dostarcza informacji do planowania działań profilaktycznych oraz oceny ich skuteczności. System monitorowania stanowi zaplecze informacyjne dla podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień, dla władz lokalnych oraz społeczności miasta. Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie Miasta Sulejówka polega w szczególności na:

- przeprowadzeniu cyklicznych, (co 4-5 lat) społecznych badań na temat skali uzależnień na terenie Sulejówka, diagnoza problemu uzależnień wśród młodzieży.
- ewaluacji realizowanych programów profilaktycznych i terapeutycznych,
- analizie sprawozdań z realizacji zadań.

Ewaluacja programu oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia efektywności poszczególnych działań, szczególnie po ich zakończeniu. Dane te są podstawą przy podejmowaniu decyzji dotyczących rozszerzenia bądź ograniczenia podejmowanych działań programowych oraz przy planowaniu kolejnych.

Ewaluacji programu dokonuje się po jego zakończeniu.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródłem finansowania zadań są środki finansowe budżetu Miasta Sulejówek pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (zgodnie z art.18² ustawy). Środki te nie mogą być przeznaczane na inne cele.

Finansowanie realizacji poszczególnych zadań określa preliminarz wydatków zgodny z projektem budżetu na rok 2018 w dziale 851 - ochrona zdrowia, rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz rozdziale 85153 - przeciwdziałanie narkomanii. Na realizację zadań w roku 2018 zaplanowano łącznie kwotę **420.000,00złoty**.

REALIZATORZY PROGRAMU

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 w Sulejówku realizowany będzie przez Pełnomocnika Burmistrza ds. uzależnień, we współpracy instytucjami i służbami pracującymi w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy.